

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 24.01.1984, sp. zn. 6 Tz 2/84, ECLI:CZ:NS:1984:6.TZ.2.1984.1

Číslo: 46/1984

Právní věta: I. Při rozhodování o trestných činech ublížení na zdraví je nutno všestranně objasnit způsobený následek. Nelze se tedy spokojit s tím, že byla způsobena těžká újma na zdraví ve smyslu § 89 odst. 6 písm. ch) tr. zák., tj. že vážná porucha zdraví trvala delší dobu, ale je třeba zjišťovat, zda utrpěné zranění není možno posoudit jako těžkou újmu na zdraví též ve smyslu některého z dalších hledisek uvedených v § 89 odst. 6 tr. zák., jestliže okolnosti případu tomu nasvědčují.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 24.01.1984

Spisová značka: 6 Tz 2/84

Číslo rozhodnutí: 46

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Těžká újma na zdraví, Ublížení na zdraví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 ods. 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 46/1984 sb. rozh.

I. Při rozhodování o trestných činech ublížení na zdraví je nutno všestranně objasnit způsobený následek. Nelze se tedy spokojit s tím, že byla způsobena těžká újma na zdraví ve smyslu § 89 odst. 6 písm. ch) tr. zák., tj. že vážná porucha zdraví trvala delší dobu, ale je třeba zjišťovat, zda utrpěné zranění není možno posoudit jako těžkou újmu na zdraví též ve smyslu některého z dalších hledisek uvedených v § 89 odst. 6 tr. zák., jestliže okolnosti případu tomu nasvědčují.

II. Jestliže řidič motorového vozidla opakovaně porušuje důležitá pravidla silničního provozu, svědčí to o jeho nespolehlivosti k řízení motorových vozidel. V takovém případě musí soud uvažovat o uložení trestu zákazu řízení motorových vozidel na přiměřenou dobu

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 24. 1. 1984 sp. zn. [6 Tz 2/84.](#))

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek okresního soudu ve Vyškově ze dne 21. června 1983 sp. zn. 1 T 241/83 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu ve Vyškově ze dne 21. června 1983 sp. zn. 1 T 241/83 byl obviněný B. R. uznán vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. proto, že dne 15. března 1983 asi v 17.30 hod. řídil své osobní vozidlo Š 120 GLS SPZ VYA 93-43 po silnici III. třídy č. 4314 ke křižovatce Rostěnice - Luleč, přičemž nevěnoval náležitou pozornost řízení a nedal přednost vozidlu VAZ 21-03 SPZ BMC 63-31, které řídil V. P. po silnici I. třídy č. 47 ve směru Vyškov - Brno, takže u km 27 došlo ke střetu obou vozidel, při kterém V. P. utrpěl zranění, a to prasknutí vazy spojující lopatku s klíčkem, a toto zranění si vyžádalo léčení delší než osm týdnů, přičemž není vyloučeno, že zranění zanechá trvalé následky.

Za to mu byl uložen trest nápravného opatření v trvání deseti měsíců s patnáctiprocentními srážkami z odměny obviněného za práci ve prospěch státu. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. bylo obviněnému uloženo zaplatit na náhradě škody Kovopodniku města Brna částku 3336 Kčs. Rozsudek nebyl napaden odvoláním a nabyl právní moci.

Ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. podal proti tomuto rozsudku generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona. Okresnímu soudu v ní vytýkal, že při rozhodování o trestu pochybil, když si nevyžádal podrobnou lékařskou zprávu ke zjištění případných trvalých následků zranění poškozeného, přestože od doby dopravní nehody do dne hlavního líčení okresního soudu uplynula doba delší než tři měsíce a následky poranění poškozeného v této doby mohly již být známy. Dále podle názoru zaujatého ve stížnosti pro porušení zákona okresní soud pochybil, když obviněnému neuložil též trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel. Nepřihlédl k tomu, že obviněný byl již v nedávné minulosti postižen pro přestupek nedání přednosti v jízdě a nyní posuzovaným skutkem opětovně velmi závažným způsobem porušil pravidla silničního provozu. Uložený trest proto nespĺňuje podmínky ustanovení § 23 odst. 1 tr. zák. o účelu trestu a je ve zřejmém nepoměru jak ke stupni nebezpečnosti činu obviněného pro společnost, tak i k poměrům pachatele.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř., přezkoumal též řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Okresní soud vzal za prokázáno, že obviněný kritického dne řídil vlastní osobní vozidlo Škoda 120 GLS po silnici III. tř. č. 4314 ve směru od Rostěnic na Luleč. Kolem 17.30 hod. přijížděl ke křižovatce této silnice se silnicí I. třídy č. 47 Brno - Vyškov, po které ve směru od Vyškova, tedy zprava z pohledu obviněného, přijížděl osobní automobil VAZ 2103, řízený V. P. Obviněný vlivem nepozornosti nedal přednost tomuto vozidlu, ač k tomu byl povinen, neboť dopravními značkami byla silnice III. tř. č. 4314 označena jako vedlejší a silnice I. tř. č. 47 po které přijížděl V. P., byla označena jako hlavní. V důsledku toho došlo ke střetu obou vozidel, při kterém utrpěl V. P. zranění spočívající v prasknutí vazy spojující lopatku s klíčkem, kontuzi hrudní stěny s délkou léčení přesahující dobu osmi týdnů, přičemž není vyloučeno, že toto zranění zanechá trvalé následky.

Okresní soud správně zjistil, že k dopravní nehodě došlo proto, že obviněný porušil ustanovení § 16 odst. 1 vyhl. č. 100/1975 Sb. a nedal přednost v jízdě vozidlu jedoucímu po hlavní silnici a že toto porušení pravidel silničního provozu bylo výlučnou příčinou vzniku následku, tj. poškození zdraví V. P. Při zjišťování vzniklého následku okresní soud však nepostupoval správně. Poškození zdraví V. P. hodnotil jako vážnou poruchu zdraví, která trvala delší dobu, tedy jako těžkou újmu na zdraví podle § 89 odst. 6 písm. ch) tr. zák. Přitom zároveň zjistil, že není vyloučeno, že zranění zanechá trvalé následky.

Při rozhodování o trestných činech spáchaných v silniční dopravě, při kterých došlo ke vzniku poškození zdraví, je vždy nutno přesně a správně zjistit způsobený následek. Takové zjištění je nutné

nejen pro posouzení stupně nebezpečnosti činu pro společnost a pro rozhodnutí o trestu, ale má význam též pro posouzení viny obviněného. Proto v případech, kdy není vyloučeno, že vážná porucha zdraví i po skončeném léčení zanechá trvalé následky, nestačí zjištění, že tato porucha zdraví trvala delší dobu a je těžkou újmou na zdraví podle § 89 odst. 6 písm. ch) tr. zák., ale je vždy třeba zjišťovat, zda utrpěné zranění není možno posoudit jako těžkou újmou na zdraví ve smyslu některého z dalších písmen § 89 odst. 6 tr. zák.

Okresní soud však v tomto směru správně nepostupoval. Z lékařské zprávy MÚNZ Brno ze dne 30. 3. 1983 vyplývá, že poškozený utrpěl prasknutí vazů spojujícího lopatku s klíčkem, kontuzi hrudní stěny a kontuzi lýtkové kosti vlevo. Pacientu byl přiložen Desaultův obvaz, chodí na pravidelné kontroly. Délku pracovní neschopnosti lékař nemohl v době podání zprávy určit, uvažovalo se o operativním řešení léčení ramenního kloubu. V době podání této zprávy nebylo možno určit ani možné následky úrazu. Ve zprávě Výzkumného ústavu traumatologického v Brně z dubna 1983 (přesné datum zpráva neobsahuje) se uvádí, že poškozený je v ambulantním ošetření od 16. 3. 1983, 21. 4. 1983 mu bude sejmout obvaz a pak bude následovat rehabilitační léčba. Nezbytné léčení ve Výzkumném ústavu traumatologickém bude trvat více než osm týdnů.

Okresní soud rozhodoval dne 21. června 1983. Poškozený v hlavním líčení uvedl, že je dosud práce neschopen, ruku nemůže zvednout a chodí na rehabilitaci. Svou pracovní neschopnost odhaduje ještě asi na čtrnáct dnů. K možným trvalým následkům svého zranění nebyl vyslechnut.

Právě uvedené lékařské zprávy nevyklučovaly možnost vzniku trvalých následků zranění poškozeného. S ohledem na charakter poranění poškozeného není vyloučeno, že trvalé následky jeho zranění by mohly mít za následek např. zmrzačení (§ 89 odst. 6 písm. a/ tr. zák.), podstatné snížení pracovní způsobilosti (§ 89 odst. 6 písm. b/ tr. zák.) nebo ochromení údu (§ 89 odst. 6 písm. c/ tr. zák.). V tomto směru měl proto okresní soud, který rozhodoval po více než třech měsících od posuzované dopravní nehody a přibližně dva měsíce od poslední lékařské zprávy o zranění poškozeného, dotazem na ošetřujícího lékaře poškozeného zjistit, jak dalece je již možné určit, zda zranění zanechá skutečně trvalé následky, popř. jakého druhu, a takto zjištěné skutečnosti pak posoudit ze všech hledisek ustanovení § 89 odst. 6 tr. zák. Okresní soud však takto nepostupoval, možnostmi posouzení poranění poškozeného ve shora uvedeném směru se nezabýval a porušil tak ve prospěch obviněného zákon.

Ve prospěch obviněného byl zákon porušen i v dalším směru. Obviněný se posuzované dopravní nehody dopustil v důsledku porušení ustanovení § 16 odst. 1 vyhl. č. 100/1975 Sb., tj. porušením pravidla o přednosti v jízdě. Stejněho porušení pravidel silničního provozu se obviněný dopustil v roce 1981, kdy jeho jednání bylo postiženo jako přestupek a byla mu uložena orgány VB pokuta 100 Kčs. Okresní soud tuto skutečnost konstatuje při odůvodňování výroku o trestu nápravného opatření, avšak nehodnotil ji z toho hlediska, že opětovné porušení stejného závažného ustanovení pravidel silničního provozu v průběhu krátké doby svědčí o nespolehlivosti obviněného k řízení motorových vozidel. Toto opětovné porušení mělo proto vést okresní soud k úvaze o uložení též trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel na přiměřenou dobu.